

Newsletter

MÁJ 2024

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

☎ 02/43 42 09 73
✉ sekretariat@vudpap.sk

VÝSKUMNÝ ÚSTAV
DETSKEJ PSYCHOLÓGIE
A PATOPSYCHOLÓGIE

www.vudpap.sk

MÁJ 2024

Milí čitatelia,

Sme veľmi radi, že ste opäť otvorili náš newsletter. Informujeme v ňom o ukončení zberu dát v rámci výskumu k projektu HoDeKoProM - Vnímanie hoaxov, dezinformácií, konšpirácií a propagandy medzi mladými ľuďmi, aj o pripravovanom webinári Radikalizácia a extrémizmus mládeže a vplyv dezinformácií na tieto fenomény. Naši kolegovia v spolupráci s Národným koordináčnym strediskom pre riešenie problematiky násilia na deťoch spoluorganizovali už druhý ročník podujatia s názvom Digitálne fórum mladých. Mali sme zastúpenie aj na Dobrotkovom dni a podcast Nahlas o deťoch sme naživo prezentovali na bratislavskom Dobrom trhu.

V aktuálnom období pripravujeme 31. ročník odbornej konferencie Dieťa v ohrození a oceňovanie Osobnosť poradenstva 2023.

Veríme, že vás zaujmú aj novinky z knižnice Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie a aktuálne podcasty.

Prajeme príjemné čítanie!

PRÍPRAVY NA 31. ROČNÍK ODBORNEJ KONFERENCIE DIEŤA V OHROZENÍ VRCHOLIA

ODPREZENTUJTE

odbornú činnosť vašej organizácie
alebo inštitúcie na konferencii

DIEŤA V OHROZENÍ

Podujatie sa uskutoční **29.- 30. mája 2024 v hoteli Tatra v Bratislave**. Skúsení odborníci účastníkom opäť ponúknu bohatý program v podobe prednášok, seminárov, panelovej diskusie a workshopov na aktuálne témy. Toto sú len niektoré z množstva tém, ktoré ponúkžeme:

- Aké má poradenský systém možnosti a nástroje k podpore psychickej odolnosti detí? Ako podporovať psychickú odolnosť detí a žiakov v bežnom živote triedy?
- Aké prostriedky k podpore duševného zdravia majú triedni učitelia a odborní zamestnanci?
- Aké sú možnosti digitálnej doby v oblasti sanácie duševného zdravia?

Viac informácií nájdete TU:

- web stránka
- Facebook udalosť

Využite príležitosť prezentovať svoju odbornú činnosť na konferencii Dieťa v ohrození!

V posterovej sekcii konferencie Dieťa v ohrození 2024 vás pozývame odprezentovať odbornú činnosť vašej inštitúcie alebo organizácie, ktorá sa venuje preventívnym aktivitám pre deti a mládež. Vzhľadom na tému, ktorou je „Psychická odolnosť ako výzva súčasnosti“, vás prosíme, aby ste registrovali iba posterové príspevky, ktoré sa tejto téme venujú.

Vaše postery môžete registrovať do 15. mája 2024.

Prihlasovací formulár na registráciu nájdete TU.

Neprehliadnite naše utorkové webináre

Téma: Radikalizácia a extrémizmus mládeže a vplyv dezinformácií na tieto fenomény

Termín: 07. mája 2024

Čas: 14:00-15:00

Kapacita: Neobmedzená

Lektorky: Mgr. Karin Belovičová, Mgr. Jarmila Zsírosová

V úvode online webinára zarámcujeme kľúčové pojmy radikalizácia, extrémizmus a dezinformácie. Obsah bude zameraný na vzájomné vzťahy a vplyv dezinformácií na proces radikalizácie, pomenujeme faktory prispievajúce k zraniteľnosti mladých ľudí voči týmto negatívnym javom a predstavíme aktuálne trendy a naratívy pravicového extrémizmu, s bližším pohľadom na osamelých aktérov a aktívne kluby. Webinár uzavrieme prezentáciou vybraných postupov, ktoré môžu byť inšpiratívne pre preventívnu prácu s cieľovou skupinou.

Pre koho je webinár vhodný?

Webinár je ideálny pre všetkých pedagogických a odborných zamestnancov, školské podporné tímy, ako aj pracovníkov centier poradenstva a prevencie, či pracovníkov s mládežou, ktorí sa zaujímajú o témy radikalizácie a extrémizmu. Rovnako pre všetkých, ktorí potrebujú získať inšpiráciu na niektoré vybrané nástroje a postupy pre prácu s mládežou v danej oblasti. V diskusii s účastníkmi sa zameriame aj na skúsenosti s realizáciou preventívnych aktivít v školách a v školských zariadeniach.

Radi by ste zistili, čo motivuje mladých ľudí vstúpiť do radikálnych skupín, alebo ako dezinformácie ovplyvňujú tento proces?

Zaregistrujte sa TU.

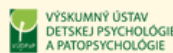
Ukončili sme zber dát v rámci výskumu k projektu HoDeKoProM - Vnímanie hoaxov, dezinformácií, konšpirácií a propagandy medzi mladými ľuďmi

Podarilo sa vyzbierať vyše 2000 odpovedí s rovnomerným zastúpením všetkých krajov Slovenska a v najbližších týždňoch sa budeme venovať spracovávaniu a analyzovaniu získaných dát.

Chceme sa veľmi pekne poďakovať všetkým Centráam poradenstva a prevencie, ktoré nám pomohli s distribúciou dotazníka medzi žiakov a žiačky, študentov a študentky základných a stredných škôl vo svojom regióne. K dátumu 30.4.2024 bol zber dát ukončený, a tak už nie je možné online formulár vyplniť. Podarilo sa vyzbierať cez 2000 odpovedí, s pomerne rovnomerným zastúpením všetkých krajov Slovenska.

Viac informácií nájdete TU.

Projekt „HoDeKoProM - Vnímanie hoaxov, dezinformácií, konšpirácií a propagandy medzi mladými ľuďmi“ je podporený programom Erasmus + v rámci kľúčovej akcie „KA2 – Malé partnerstvá v sektore mládeže“.

Projekt je podporený Európskou komisiou a financovaný vďaka Erasmus+ v spolupráci s NIVAM.

Podcast Nahlas o deťoch na bratislavskom Dobrom trhu

Na tohtoročnom Dobrom trhu v Bratislave sme v sobotu, 20. apríla 2024, naživo prezentovali náš podcast **Nahlas o deťoch**, ktorý pripravuje VÚDPaP už štvrtý rok. V spolupráci s vydavateľstvom Brak sme pre rodičov pripravili paralelnú a otvorenú diskusiu o detských emóciách.

Na snímke psychologička VÚDPaP **Mgr. Judita Malík** a moderátorka podcastu Nahlas o deťoch **Mgr. Darina Mikolášová**.

Podcasty Nahlas o deťoch z predchádzajúcich týždňov si môžete vypočuť tu:

- **Začali sa zápisy prvákov**
- **Depresia u detí a adolescentov - 1. časť**
- **Depresia u detí a adolescentov - 2. časť**

NAHLAS
O DEŤOCH

Poruchy správania a učenia - ako môžeme pomôcť našim deťom

Pozrite si záznam z prednášky PhDr. Evy Smikovej, PhD. z Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, ktorá bola vo Vede v CENTRE v stredu, 27. marca 2024.

Záznam si môžete pozrieť TU.

VÚDPaP na Digitálnom fóre mladých 2024

V spolupráci s Národným koordinačným strediskom pre riešenie problematiky násilia na deťoch spoluorganizovali naši kolegovia už druhý ročník podujatia s názvom Digitálne fórum mladých, tentoraz v Prešove. Podujatie malo za cieľ ukázať študentom pozitíva digitálnych technológií. Prednášky z viacerých oblastí si mohlo vypočuť viac ako 200 študentov z Prešova a okolia. VÚDPaP reprezentoval Mgr. Michal Božík s prednáškou o tom, čo nás vedia naučiť videohry. Okrem toho si mohli študenti vyskúšať, aké je to byť v koži človeka s rôznym znevýhodnením, pomocou virtuálnej reality od našej partnerskej organizácie EDUMA.

VÚDPaP mal zastúpenie aj na 22. Dobrotkovom dni

Príspevok „**Šikanovanie v školskom prostredí v kontexte znaleckého dokazovania**“ predniesla psychologička Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie PhDr. Eva Smiková, PhD.

Zaoberala sa základnými atribútmi šikanovania v školskom prostredí a na kauzistikách poukázala na znalecké vyšetrenie detí - obeť aj páchatel'a šikanovania, resp. kyberšikanovania. Predstavila inšpiratívne odborné postupy prevencie, resp. podpory detí v poradenskom a edukačnom procese v téme šikanovania, ktoré pripravil Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie.

Čítajte viac TU.

Novinky z knižnice VÚDPaP

Sourozenecká dynamika

Hans Sohni

So súrodencami si človek spája predstavu hlbokého spojenectva aj rivality. V prekvapujúcom kontraste s každodennými skúsenosťami sa však psychoanalýze tejto témy venovala až do osemdesiatych rokov minulého storočia len minimálna pozornosť a aj dnes k tejto téme existuje len málo odborných publikácií.

Vzťah so súrodencami však v ľudskom živote býva najdlhší a v celom jeho trvaní je zdrojom mnohých vzťahových skúseností. Autor tak okrem vertikálneho rozmeru rodinných vzťahov (s rodičmi) navrhuje všimnúť si aj horizontálnu rovinu (so súrodencami) a dokladá existenciu tzv. horizontálneho prenosu. Popisuje, ako je téma súrodencov poňatá v individuálnej, rodinnej aj skupinovej psychoterapii detí aj dospelých. Odhaľuje, ako nedostatky na rodičovskej a párovej rovine vedú k deštrukcii vzťahov medzi súrodencami, a naopak, ako oslobodzovanie od rodičovských projekcií v strednom veku môže byť spojené s rastúcou súrodeneckou blízkosťou.

Kniha obsahuje príklady z každodenného života a početné kazuistiky a navrhuje, ako by mala vyzeráť dobrá psychoterapeutická prax zahŕňajúca súrodeneckú dynamiku.

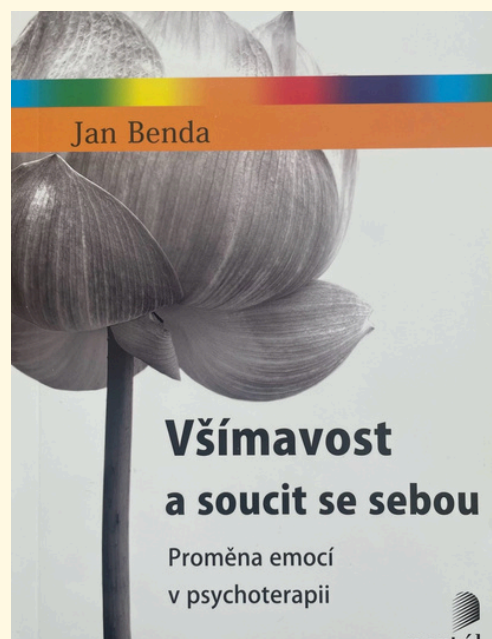
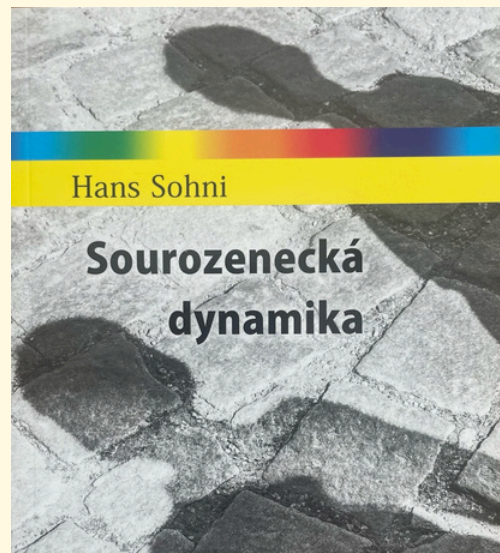
Všímavost a soucit se sebou

Proměna emocí v psychoterapii

Jan Benda

Autor čerpá z vlastnej bohatej klinickej skúsenosti, z meditačnej praxe i z najnovších výskumov v oblasti emócií, všímavosti (mindfulness) a súcitu so sebou samým (self-compassion). Nadväzuje na práce M. Frýbu, A. Pessa, E. Gendlinu, L. Greenberga i ďalších a predstavuje vlastnú ucelenú teóriu vzniku najčastejších psychopatologických symptómov. Kniha ponúka originálny transdiagnostický model psychoterapeutickej zmeny, aj praktický opis postupov a techník, ktoré možno integrovať v rámci ktoréhokolvek psychoterapeutického prístupu.

V kontexte rastúceho záujmu o využívanie všímavosti predstavuje čitateľom doteraz nepublikované psychoterapeutické postupy. Moderný pohľad, ktorý kniha ponúka, môže byť cennou inšpiráciou ako pre odborníkov, tak i pre všetkých záujemcov o sebaopoznávanie a osobnostný rozvoj.

Klimatická úzkosť: Budovanie nádeje v čase klimatickej krízy

Patrícia Gajdošociová

Číslo vydania: 2/2023

Klimatická kríza je jedným z najväčších problémov, ktorým dnes čelíme. Môže vyvolávať pocity úzkosti, strachu a bezmocnosti. Tento článok sa zaoberá konceptom klimatickej úzkosti, jej príznakmi a tým, ako na ňu môžeme reagovať.

Čo je klimatická úzkosť?

Klimatická úzkosť je intenzívna forma úzkosti, ktorá je špecificky spojená s klimatickou zmenou. Môže sa vyskytnúť aj u ľudí, ktorí osobne nezažili žiadne priame následky klimatickej zmeny. Príznaky klimatickej úzkosti zahŕňajú poruchy spánku, zmeny nálad, smútok, nepokoj, a dokonca aj obsedantné myšlienky a kompulzívne správanie.

Ako sa vysporiadať s klimatickou úzkosťou?

Naučiť sa zvládať klimatickú úzkosť je pre zachovanie nášho duševného zdravia v čase klimatickej krízy nevyhnutné. Autorka článku odporúča budovať aktívnu nádej, čo je pojem zavedený psychologičkou Joannou Macy.

Práca, ktorá spája

"Práca, ktorá spája" je transformačný proces učenia, ktorý pomáha ľuďom zažiť a pochopiť svoje emócie v súvislosti s klimatickou krízou. Zahŕňa štyri fázy: vďačnosť, uctenie si našej bolesti, videnie novými očami a plánovanie konkrétnych krokov.

Tento proces buduje pocit osobnej sily, motivuje k činnosti a pomáha nám reagovať zodpovedne na naliehavé výzvy našej doby, vrátane klimatickej krízy. Autorka zdôrazňuje, že budovanie aktívnej nádeje je podstatnou súčasťou podpory duševného zdravia v týchto náročných časoch.

Poruchy intelektového vývinu: Správna diagnostika a komplexný prístup

Doc. PhDr. Vladimír Dočkal, CSc.

Číslo vydania: 2/2023

Článok sa zaoberá dôležitými témami týkajúcimi sa porúch intelektového vývinu, ako sú: **Nové prístupy k diagnostike:** Rozpracováva zmeny v diagnostických kritériách podľa MKCH-11, ktoré zdôrazňujú potrebu klinického úsudku a zohľadňujú vplyv kultúrnych faktorov.

Komplexný popis symptómov: Poskytuje podrobné behaviorálne indikátory pre rôzne stupne závažnosti poruchy, vrátane konceptuálneho, sociálneho a praktického správania v detstve, dospelosti a dospelosti.

Hranice s inými poruchami: Analyzuje rozdiely medzi poruchami intelektového vývinu a inými vývinovými poruchami, ako sú vývinové poruchy reči a jazyka, poruchy učenia a poruchy motorickej koordinácie.

Vplyv zmyslových porúch a neurodegeneratívnych ochorení: Diskutuje o tom, ako tieto stavy môžu ovplyvniť diagnostiku a manažment porúch intelektového vývinu.

Článok zdôrazňuje význam presnej diagnostiky, klinického úsudku a komplexného prístupu k zvládnutiu porúch intelektového vývinu, ktorý zahŕňa vzdelávacie, terapeutické a podporné služby prispôbené individuálnym potrebám jednotlivcov.

DÁVAME DO POZORNOSTI

Často kladené otázky (FAQ) o procese zápisu do škôl na Slovensku a zabezpečení celkovej pohody detí v školách.

Podpora zápisu ukrajinských detí do slovenských škôl.

V mesiaci apríl sme vo VÚDPaP-e finalizovali zber podnetov k aktualizácii štandardov. Ďakujeme všetkým kolegom, ktorí svoje podnety poslali cez online dotazník. V ďalšom newsletteri zhrnieme zozbierané podnety a prinesieme bližšie informácie.

Máte námety, nápady a podnety, ktoré môžu obohatiť náš newsletter? Napíšte nám!

newsletter@vudpap.sk

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

 Cyprichova 42, 831 53 Bratislava

 02 4342 0973

 sekretariat@vudpap.sk